

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра бізнесу та управління персоналом

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Актуальні проблеми розвитку підприємництва»

обов'язкова

Освітньо-наукова програма:	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Спеціальність:	076 Підприємництво та торгівля
Галузь знань:	07 «Управління і адміністрування»
Рівень вищої освіти:	третій (доктор філософії)
Факультет:	економічний
Мова навчання:	українська
Розробники:	Белей Світлана Іванівна , доцент кафедри бізнесу та управління персоналом, к.е.н, доцент
Профайл викладача:	https://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-ekonomiky-pidpryemstva-ta-up/kolektyv-kafedry/belej-svitlana-ivanivna
Контактний тел.:	+38 0372 509-464
E-mail:	s.belei@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle:	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=7267
Консультації:	консультації - згідно з графіком

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

У сучасному світі підприємництво виокремилось як глобальний феномен, що охоплює найрізноманітніші аспекти суспільного буття. Підприємницька діяльність україн чутлива до всіх змін у соціально-економічній сфері та виступає чинником науково-технічного прогресу. Формування системи спеціальних знань з питань аналізу проблем тіньової економіки, причин та наслідків існування останньої для держави як на теренах України, так і на міжнародному рівні. Саме тому в межах курсу «Актуальні проблеми розвитку підприємництва» здобувачі 3 рівня вищої освіти продовжують формувати інтегральну, загальні та спеціальні компетентності, а саме набувають знань та умінь з розвитку підприємництва, що сприятиме формуванню у здобувачів умінь орієнтуватись в системі економічних явищ, здійснення аналізу та узагальнення вивченого матеріалу, умінь аналізувати сучасний стан розвитку підприємництва та оцінювати його перспективи, правильно застосовувати здобуті знання в практичній діяльності. Також надати економічну освіту у сфері прийняття управлінських рішень із широким доступом до працевлаштування і подальшого навчання. Формування та розвиток загальних і професійних компетентностей у сфері прийняття управлінських рішень, передбачаючи різні можливості зайнятості і кар'єри, що направлені на здобуття економічних знань; подальшого професійного зростання.

2. Мета навчальної дисципліни: отримання та систематизація знань здобувачів вищої освіти та поглиблене вивчення особливостей проблем розвитку підприємництва, отримання практичних навичок щодо прийомів і методів управління підприємствами, спрямованих на прийняття найбільш ефективних управлінських рішень.

3. Пререквізити. «Актуальні проблеми розвитку підприємництва» є обов'язковою дисципліною циклу дисциплін професійної підготовки та викладається здобувачам 1 року навчання в 1 семестрі загальним обсягом 90 годин (3 кредити).

Основою для вивчення дисципліни є знання з економічної теорії та економіки, загальні та фахові знання, отримані на другому (магістерському) рівні вищої освіти.

Постреквізити. Отримані знання з дисципліни «Актуальні проблеми розвитку підприємництва» можуть бути використані у процесі написання дисертаційної роботи, що сприяє набуттю передбачених ОП компетентностей та результатів навчання.

4. Результати навчання Вивчення навчальної дисципліни сприятиме формуванню елементів інтегральної, загальних та фахових компетентностей.

Інтегральна компетентність

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійних практик, застосовувати новітні методології наукової, педагогічної, професійної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності

ЗК01. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК02. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 04 Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК05. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК01. Здатність планувати і виконувати оригінальні дослідження на відповідному рівні, досягати наукових результатів, які можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях,

впроваджені у практичну діяльність, що створюють нові знання у підприємницьких, торговельних та біржових структурах та/або дотичних до них міждисциплінарних напрямках.

СК02. Здатність продукувати, обґрунтовувати нові ідеї, гіпотези і моделі та приймати науково обґрунтовані рішення у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

СК05. Здатність до критичного переосмислення і розвитку сучасних теорій, методологій, об'єктів досліджень й практик, із застосуванням системного підходу до врахування неекономічних аспектів з різних галузей знань, у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

СК06. Здатність застосовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології (інформаційні системи, хмарні технології, комунікаційні технології передачі та обміну інформацією), прилади та обладнання (в тому числі комп'ютерна техніка, апаратно-програмне забезпечення), необхідні для виконання інноваційної науково-дослідної, педагогічної, професійної діяльності в підприємницьких, торговельних та біржових структурах.

Додаткові спеціальні (фахові) компетентності, визначені ЗВО для освітньо-наукової програми

СК07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти у підприємницьких, торговельних та біржових структурах та/або дотичних до них міждисциплінарних напрямках, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.

СКО8. Здатність виявляти і трактувати сучасні тенденції у сфері реалізації електронного бізнесу, обізнаність із технологіями цифрової економіки, методами пошуку і дослідження інформації з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

СКО10. Здатність до професійної комунікації, ведення дискусії, переконливого та аргументованого відстоювання власної думки з повагою до індивідуального та культурного різноманіття й системи цінностей в умовах міжособистісної та міжкультурної взаємодії.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення таких програмних результатів навчання:

РН01. Мати передові концептуальні, методологічні знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності та/або на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, які є достатніми для проведення наукових, прикладних досліджень на рівні актуальних світових досягнень, отримання нових знань та/або здійснення інноваційної професійної діяльності.

РН02. Глибоко розуміти загальні принципи та методи економічних наук, методологію наукових досліджень, застосовувати їх в процесі проведення власних дослідженнях у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, а також у викладацькій практиці.

РН03. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні, економіко-математичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційно-комунікативні технології, прилади та обладнання.

РН04. Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні, комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, а також у дотичних міждисциплінарних напрямках.

РН05. Застосовувати сучасні методи та інструменти наукових досліджень та інноваційної діяльності для отримання нових знань та/або розв'язання комплексних проблем у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, а також у дотичних міждисциплінарних напрямках.

РН06. Приймати ефективні, етичні та соціально відповідальні рішення, забезпечувати лідерство, автономність та міжособистісну взаємодію у їх реалізації в професійній діяльності.

РН07. Аналізувати та оцінювати стан, тенденції розвитку підприємництва, торгівлі, біржової діяльності, застосовувати сучасні методології, методи та інструменти для вирішення актуальних проблем у професійній практиці.

РН09. Планувати і виконувати теоретичні та/або емпіричні дослідження з використанням сучасних методів й інструментів, здійснювати критичний аналіз результатів власних або сторонніх досліджень у контексті усього комплексу сучасних знань щодо проблем у сфері підприємництва,

торгівлі, біржової діяльності та дотичних міждисциплінарних напрямів, з дотриманням норм академічної і професійної етики.

РН10. Ініціювати, розробляти, реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявні та/або отримати нові цілісні знання, розв'язувати проблеми підприємництва, торгівлі та біржової діяльності з урахуванням етичних, соціальних, економічних, екологічних і правових аспектів.

РН11. Вільно презентувати, обговорювати державною та іноземними мовами результати досліджень, наукові та/або прикладні проблеми підприємництва, торгівлі, біржової діяльності, оприлюднювати їх у наукових публікаціях провідних міжнародних видань або впроваджувати у практичну діяльність.

Додаткові результати, визначені ЗВО для освітньо-наукової програми

РН13. Ініціювати, адаптувати і вдосконалювати бізнес-процеси у сфері підприємництва, торгівлі, біржової діяльності на основі врахування сучасних теоретичних концепцій, досвіду економічно розвинених країн, потреб сталого розвитку та євроінтеграційних процесів.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	1	3	90	10	20	-	-	60	-	екзамен

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Підприємництво в системі економічних відносин												
Тема 1. Теоретичні засади розвитку підприємництва	18	2	4			12	18						
Тема 2. Підприємництво в Україні	18	2	4			12	18						
Тема 3. Вплив держави на розвиток підприємництва	18	2	4			12	18						
Тема 4. Критерії та фактори сталого розвитку підприємництва	18	2	4			12	18						
Тема 5. Проблеми розвитку підприємництва на селі	18	2	4			12	18						
Разом за ЗМ 1	90	10	20			60	90						
Усього годин	90	10	20			60	90						

5.3. Теми практичних занять та завдання для самостійної роботи

Самостійна робота здобувачів з дисципліни «Актуальні проблеми розвитку підприємництва» спрямована на узагальнення, засвоєння і закріплення знань та включає такі види робіт як опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, які виносились на самостійне вивчення, вирішення

практичних ситуацій, підготовку та презентацію індивідуальних навчально-дослідних завдань до відповідних тем дисципліни, підготовку тез доповідей на науково-практичні конференції та інших матеріалів наукового характеру.

№	Назва теми	Год.	
		Денна ф.н.	Заочна ф.н.
ТЕМА 1	Тема 1. Теоретичні засади розвитку підприємництва <i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i> 1. Передумови виникнення підприємництва відносин. 2. Сутність підприємництва. 3. Теоретичні питання підприємництва.	12	
ТЕМА 2.	Тема 2. Підприємництво в Україні <i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i> 1. Історія підприємництва в Україні. 2. Проблеми розвитку підприємницької діяльності в Україні та її регіонах. 3. Нове обличчя українського підприємництва.	12	
ТЕМА 3.	Тема 3. Вплив держави на розвиток підприємництва <i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i> 1. Законодавче забезпечення розвитку підприємництва в Україні. 2. Проблеми правового забезпечення підприємництва в Україні. 3. Штрафи та інші санкції за порушення законодавства.	12	
ТЕМА 4.	Тема 4. Критерії та фактори сталого розвитку підприємництва <i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i> 1. Концепції сталого розвитку підприємництва. 2. Проблеми сталого розвитку підприємств в умовах глобалізації. 3. Система забезпечення сталого розвитку підприємства.	12	
ТЕМА 5.	Тема 5. Проблеми розвитку підприємництва на селі <i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i> 1. Розвиток підприємництва на сільських територіях: можливості та загрози. 2. Детермінанти розвитку сільського підприємництва 3. Роль аграрного підприємництва в розвитку сільських територій у контексті євроінтеграції.. 4. Зайнятість на сільських територіях України: проблеми та напрями їх вирішення..	12	
	Всього	60	

5.4. Тематика індивідуальних завдань

Комплексне практичне індивідуальне завдання з дисципліни «Актуальні проблеми розвитку підприємництва»

КПЗ з дисципліни «Актуальні проблеми розвитку підприємництва» включає і теоретичний аспект і практичний. Вибір варіанту теоретичного завдання до КПЗ здійснюється, як правило, обирається здобувачом самостійно за його науковими інтересами.

Рекомендовані теми індивідуального завдання:

1. Аналіз становища розвитку підприємництва в Україні.
2. Антикризове управління.
3. Розвиток малого підприємництва.
4. Акціонерне товариство в системі правових інституцій.
5. Переваги і недоліки малого підприємництва.
7. Нормативно-правове регулювання розвитку підприємництва в Україні.
8. Роль держави у розвитку підприємництва.
9. Основні тенденції розвитку підприємництва в Україні.
10. Досвід функціонування корпорацій у різних країнах світу.
11. Причини гальмування розвитку малого підприємництва в Україні.
12. Малий бізнес у регіоні: реалії і соціально-економічні партнерства.

13. Дослідження у сфері підприємництва.
14. Право на здійснення підприємницької діяльності.
15. Особливості діяльності вітчизняних підприємств.
16. Рейдерські захоплення підприємств.
17. Стан і перспективи розвитку малого та середнього підприємництва в Україні.
18. Комерційне підприємництво: сучасний стан, стратегії розвитку.
19. Діяльність суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва.
20. Проблеми розвитку підприємництва в Україні.
21. Межі підприємницької діяльності в Україні.
22. Свобода підприємницької діяльності.
- 3.2 Обмеження підприємницької діяльності.

6. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

6.1. Методи навчання, форми

Викладання дисципліни передбачає поєднання основних традиційних та інтерактивних методів аудиторного навчання з елементами електронного навчання та консультування, що передбачає використання сучасних інформаційних технологій, платформ та забезпечує засвоєння програмних результатів навчання

- МН1 – словесні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо)
- МН2 – семінари, практичні або лабораторні роботи
- МН4 – наочні методи (презентації результатів виконаних завдань, ілюстрації, відеоматеріали, тощо)
- МН5 – робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами
- МН6 – комп'ютерні засоби навчання (онлайн курси – ресурси, web-конференції, вебінари тощо)
- МН7 – самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни
- МН8 – підготовка тез/доповіді на конференцію.
- МН9 – тренінги, коучі, майстер-класи від запрошених стейкхолдерів.
- МН10 – реферативні та пошукові дослідження.

7. Контроль та оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль знань здобувача. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та інших видів занять, самостійної роботи і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі. Загальна кількість балів, яку здобувач може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (екзамену).

Кількість балів за кожний навчальний елемент виводиться із суми поточних видів контролю. Кількість балів за змістовний модуль дорівнює сумі балів, отриманих за навчальні елементи даного модуля

Засоби оцінювання та демонстрування результатів навчання:

- МО1 – контрольні роботи (тематичні, модульні).
- МО2 – тести, опитування, самостійні роботи за індивідуальними завданнями.
- МО3 – захист бізнес-кейсів, результатів досліджень
- МО4 – аналітичні звіти, реферати, тези доповідей, статті
- МО5 – презентації результатів виконання завдань

МО8 – підсумковий контроль – екзамен (у тестовій формі, усний або письмовий)
МО11 – інші види індивідуальних та групових завдань

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (до 50 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: здобувачі мають свідомо дотримуватися правил академічної доброчесності, викладених у Положенні «Про виявлення та запобігання академічному плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/16eJk4gKG5oJl2ot4UeSq2_BSgadrPl_/view). Всі види завдань здобувачі виконують самостійно. Усі письмові роботи (реферати, есе, тези доповідей, статті тощо) перевіряються на наявність плагіату і повинні мати коректні текстові посилання на використані джерела. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. Відпрацювання пропущених занять здійснюється згідно з графіком консультацій викладача. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, переведення на індивідуальний графік з різних причин) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Критеріями оцінювання є:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання основної та додаткової літератури; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової і вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладення матеріалу, використання літературних джерел, законодавчих актів, прикладів та фактичного матеріалу тощо; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальна оцінка знань здобувача під час навчальних занять за кожну тему (опитування, тестування, розв'язання задач), виконанні завдань для самостійної роботи, підготовці есе – 5 балів (крім тем 9-11, які оцінюються максимально в 4 бали).

Проведення підсумкового контролю здійснюється у формі екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою дисципліни і в терміни, передбачені графіком навчального процесу. Загальна підсумкова оцінка з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного і модульного контролю та результатів екзамену (як можливість отримання додаткових балів, якщо набрані протягом семестру бали не влаштовують здобувачів).

Критерієм успішного проходження здобувачем підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

У випадку отримання менше 50 балів за результатами загального підсумкового контролю, здобувач обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре

	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти
Вид підсумкового контролю: екзамен

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)					ІНДЗ	Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Денна форма навчання							
Змістовий модуль №1		Змістовий модуль №2			10	40	100
T1	T2	T3	T4	T5			
10	10	10	10	10			
Заочна форма навчання					10	40	100
25		25					

T1, T2 ... T5 – теми змістових модулів.

8. Рекомендована література

8.1. Основна

1. Лопатинський Ю.М., Белей С.І., Кобеля З.І. Корпоративне управління сільськогосподарськими підприємствами холдингового типу. *Агросвіт*. 2023. №14. С. 3-12. URL:<https://nauka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/1790/1804>
2. Князева О. А., Дем'янчук М. А. Проблеми сталого розвитку підприємств в умовах глобалізації. *Економічний вісник університету: Збірник наук. Праць учених та аспірантів*. 2015. Вип. 25 (1). С. 110-117. 4.
3. Зайцева Л. О. Інтеграція сталого розвитку в діяльність компаній. *Економіка та держава*. 2019. № 11. С. 55-60.
4. Кудрявцев В. М. Фактори сталого розвитку транспортної інфраструктури. *Проблеми та перспективи розвитку підприємництва*. Харків. 2022. №29. С. 32-46
5. Бурик З. М. Формування концепції сталого розвитку регіону. *Теорія і практика державного управління і місцевого самоврядування*. 2014. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Ttpdu_2014_1_22.pdf (дата звернення: 10.02.2022).
6. Квятковська Л. А. Реалізація принципів концепції сталого розвитку в діяльності підприємства. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2013. № 1. С. 85–89.
7. Шпортко А. М., Крейцева Г. В. Становлення концепції сталого розвитку. *Сталий розвиток країн в рамках Європейської інтеграції: матеріали наукової конференції (м. Житомир, 28 травня 2014 року)*. Житомир, 2014. URL: http://www.ztu.edu.ua/ua/science/conference/files/eco_es.../ShportkoAM.doc .
8. Волкова О. І., Гончарова Ю. В. Легка промисловість України: стан, проблеми, перспективи економічного розвитку : монографія. Київ : КНУДТ, 2009. 446 с.
9. Степаненко Т.О. Теоретичні та методичні засади сталого розвитку підприємства. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2020. Том 31 (40). № 6. С. 136-141.
10. Погорелов Ю. С. Категорія розвитку та її експлейнарний базис. *Теоретичні та прикладні питання економіки*. 2012. Вип. 27(1). С. 30–34.
11. Крючок С. І. Теоретичні засади стійкого економічного розвитку сільськогосподарських підприємств. *Ефективна економіка*. 2015. № 12. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/12_2015/199.pdf (дата звернення: 12.01.2022).

12. Гончар В.В. Управління системою стратегічних змін у діяльності підприємств: проблеми формування, розвитку та використання : монографія. Маріуполь : ДВНЗ «ПДТУ», 2014. 280 с.
13. Yurii Lopatynskiy, **Svitlana Belei**, Iryna Kapelista, Lyudmila Denysiuk and Marianna Pavlyshyn. The Effectiveness of the Management System in the Conditions of War and its Influence on the Development of Agribusiness. *Review of Economics and Finance*. 2023. Vol. 21. pp. 932-940. URL: <https://refpress.org/ref-vol21-a102/>
14. Tarasenko, D., Tsyklauri, O., **Belei, S.**, Mazurkevych, I., Bashlai, S. Social-economic development of the united territorial communities and development of a strategy for sustainable development (case of Ukraine)/ *WSEAS Transactions on Business and Economics*, 2021, 18, pp. 581–594 . URL: <https://www.scopus.com/sourceid/17700156006>
15. Ksonzhyk, I., Taran, Y., Monastyrskiy, G., Vasina, A., Sytnytska, O., & **Belei, S.** (2021). Implementation of the principles of sustainable development of territorial communities: Decision making. *Journal of management Information and Decision Sciences*, 24(3), 1-12. URL <https://www.abacademies.org/articles/implementation-of-the-principles-of-sustainable-development-of-territorial-communities-decision-making-10271.html>
16. Grinenko Ju., Melnychuk D., Mykhalchyshyna L., **Belei S.**, Yevtushenko N. Improving Transfer Pricing in Ukraine using American Experience / *Independent Journal of Management & Production*. VOL. 12 NO. 3 (2021) s205-s231. URL: <http://www.ijmp.jor.br/index.php/ijmp/article/view/1524>
17. Lutsiak V, Hutsol T, Kovalenko N, Kwaśniewski D, Kowalczyk Z, **Belei S**, Marusei T. . Enterprise Activity Modeling in Walnut Sector in Ukraine. *Sustainability*. 2021; 13(23):13027. URL: <https://doi.org/10.3390/su132313027>
18. Ivanenko, Olena; Bugaychuk, Vita; **Belei, Svitlana**; Grynchuk, Nataliia; Kulinich, Tetiana. Financial equalization of territorial development east european countries and its impact on quality of life. *International Journal for Quality Research*; Kragujevac Vol. 15, Iss. 4, (2021): 1301-1316. URL: <http://www.ijqr.net/paper.php?id=963> Про акціонерні товариства: Закон України. № 2465-IX від 22.07.2022 (в редакції від 01.01.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#Text>.
19. Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків: Закон України № 448/96-ВР, від 30.10.1996 (в редакції від 01.01.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
20. Про затвердження Принципів корпоративного управління: Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 22.07.2014 № 955. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr955863-14#n13>.
21. Про фінансові послуги та фінансові компанії: Закон України. № 1953-IX, від 14.12.2021 (в редакції від 06.05.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>.
22. Про холдингові компанії в Україні: Закон України. № 3528-IV, від 15.03.2006 (в редакції від 01.01.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3528-15#Text>.
23. Bebchuk, L., Cohen, A. and Ferrell, A.(2004) What Matters in Corporate Governanceand Control. NBER Working Papers, No. 9371, National Bureau of Economic Research, Inc.,Cambridge.
24. Hart, O. (1995). Corporate governance: some theory and implications. *Economic Journal*. 1995.105 (9). P. 678-698.

8.2. Додаткова

1. Андріїв Н. М. Організація державного управління інноваційним розвитком вітчизняного підприємництва в системі внутрішньої торгівлі. Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. берез. (Вип. 4). С. 274-279.
2. Барна М. Ю. Взаємозв'язок між товарообігом та факторними ознаками системи внутрішньої торгівлі України. Інвестиції: практика та досвід. 2015. № 4. С. 26-29.
3. Барна М. Ю. Концепція розвитку системи внутрішньої торгівлі України в сучасних умовах трансформації. Інвестиції: практика та досвід. 2015. № 10. С. 65-70.

4. Безпарточний М.Г. Розвиток регіонального споживчого ринку в системі ефективного функціонування торговельних підприємств. Регіональна економіка. 2017. № 4. С. 43-50.
5. Білявська Ю.В. Формування кодексу організаційної культури підприємства торгівлі. Молодий вчений. 2017. № 10 (Ч. 1). С. 87-90.
6. Волошан І.Г. Особливості торговельно-технологічних процесів товароруку підприємств торгівлі. Економіка розвитку. 2018. № 3. С. 90-93.
7. Гура Н.О. Облік видів економічної діяльності. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2016. 320 с.
8. Джаман М. О. Розвиток туристичних послуг в Україні. Науковий вісник ПУЕТ. Серія «Економічні науки». 2011. № 5 (50). С. 20-23.
9. Жегус О. В. Інтегрований підхід до організації продажу в роздрібній торгівлі. Маркетинг і менеджмент інновацій. 2017. № 1. С. 73-83.
10. Князь С. В. Трансферний потенціал інноваційного розвитку промислово-торговельних організацій. Актуальні проблеми економіки. 2017. № 7. С. 57-65.
11. Маловичко С. В. Тенденції та перспективи розвитку електронної торгівлі в Україні. Економіка і регіон. 2017. № 4. С. 67-73.
12. Марценовський В. О. Дослідження особливостей здійснення покупок у торговельних підприємствах мережі Інтернет. Економіка і регіон. 2018. № 1. С. 121-127.
13. Павлюк В. І. Побудова організаційної структури превентивного антикризового управління підприємством торгівлі. Молодий вчений. 2016. № 10 (Ч. 3). С. 408-412.
14. Поддубна Н. М. Організація та функціонування системи внутрішнього контролю роздрібних торговельних підприємств споживчої кооперації. Актуальні проблеми економіки. 2017. № 11. С. 359-363.
15. Правила роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства. Основні нормативні документи. Серія: Основні нормативні документи. Видавник "НОТІС", 2016. 16с.
16. Пурський О. І. Аналіз стану і перспективи розвитку електронної торгівлі в Україні. Економіка. Фінанси. Право. 2015. № 6. С. 14-17.
17. Amore, M., Miller, D., Le Breton-Miller, I., Corbetta, G. (2017) Marital leadership among family firms. *Journal of Corporate Finance* 46: 461–476.
18. Caselli, F., Gennaioli, N. (2013) Dynastic management. *Economic Inquiry* 51(1): 971–996.
19. Michael-Tsabari, N., Labaki, R., Zachary, R. K. (2014) Toward the cluster model: The family firm's entrepreneurial behavior over generations. *Family Business Review* 27(2): 161–185.
20. Miller, D., Wright, M., Le Breton-Miller, I., Scholes, L. (2015) Resources and innovation in family businesses. *California Management Review* 58(1): 20–40.

8.3. Електронний ресурс:

1. Господарський кодекс України: прийнятий Верховною Радою України 16.01.2003 р. № 436-IV. Редакція від 06.11.2014 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15/ed20141106>
2. Квасній Л. Г. Управління факторингом на торговельних підприємствах. Ефективна економіка. 2016. № 8. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5112>
3. Національний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text>
4. Про захист економічної конкуренції: Закон України; прийнятий Верховною Радою України 11 січ. 2001 р. № 2210-III. Редакція від 11.08.201 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/406-18/ed20130704>
5. Порядок провадження торговельної діяльності та правила торговельного обслуговування населення: постанова Кабінету Міністрів України від 15.06.2006 № 833. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/833-2006-%D0%BF>

6. Про затвердження Порядку здійснення оптової та роздрібною торгівлі транспортними засобами та їх складовими частинами, що мають ідентифікаційні номери: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.11.2009 р. № 1200. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1200-2009-%D0%B>
7. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг № 2264 - III від 12.07.2007р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>
8. Наказ Мінекономіки, європ. інтеграції, МВС України, ДПА України [...]; Наказ, Правила торгівлі на ринках від 26.02.2002 № 57/188/84/105. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0288-02>
9. Інструкція про порядок оформлення суб'єктами господарювання операцій при здійсненні комісійної торгівлі непродовольчими товарами: наказ Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України від 08.07.1997 р. № 343. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0324-97>
10. Правила комісійної торгівлі непродовольчими товарами: наказ Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України від 13.03.1995 р. № 37. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0079-95>
11. Правила роботи дрібнороздрібною торговельною мережі від 8 липня 1996 року: наказ Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України N 369. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0372-96> (дата звернення: 20.08.2022).
12. Правила роздрібною торгівлі непродовольчими товарами: наказ Міністерства економіки України від 19.04.2007 № 104. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1257-07>.
13. Правила продажу товарів на замовлення та поза торговельними або офісними приміщеннями: наказ Міністерства економіки України від 19 квітня 2007 року N 103. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE14448.html
14. Kraus S., Palmer C., Kailer N., (2018), "Digital entrepreneurship: A research agenda on new business models for the twenty-first century", International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research, Vol. ahead-of-print No. ahead-of-print. URL: <https://doi.org/10.1108/IJEBR-06-2018-0425>

9. Інформаційні ресурси:

1. База українського законодавства в Інтернет. URL: www.lawukraine.com
2. Велика економічна бібліотека. URL: www.economics.com.ua
3. Державний комітет статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua
4. Електронна бібліотека Львівської комерційної академії. URL: www.dev.lac.lviv.ua/lib
5. Електронна бібліотека. URL: www.lib.com.ua
6. Міністерство економічного розвитку та торгівлі України. URL: www.me.gov.ua
7. Національна бібліотека наукових видань. URL: www.library.if.ua
8. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua
9. Наукова бібліотека ім. Максимовича. URL: www.lib-gw.univ.kiev.ua
10. Нормативні акти України. URL: www.nau.kiev.ua
11. Офіційний сайт Чернівецької області. URL: www.bucoda.cv.ua
12. Офіційний сайт Укоопспілки. URL: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Укоопспілка>
13. Офіційний сайт аукціонного будинку «Крістіс». URL: <http://www.christies.com>.